

Forord

I år kan vi fejre, at det er 25 år siden, at vi i Danmark fik konkurrenceloven med forbud mod konkurrencebegrænsende aftaler og misbrug af dominerende stilling. I år 2000 fulgte fusionskontrollen, som også er med til at skabe velfungerende markeder.

Den danske konkurrencelov har sikret, at vi har færre konkurrenceskadelige karteller, og at vi har kunnet gribe mere effektivt ind, når dominerende virksomheder har misbrugt deres markedsmagt til fx at sætte urimeligt høje priser.

Det er veldokumenteret, at effektiv konkurrence skaber væsentlige gevinster for danske forbrugere og for de virksomheder, som køber varer og tjenester i Danmark. Samtidig bidrager effektiv konkurrence til at styrke vækst og innovation og til at understøtte en balanceret formue- og indkomstfordeling.

Gennem det seneste halvandet år er høj inflation igen kommet på dagsordenen. Som konkurrencemyndighed overvåger vi prisudviklingen nøje. Vi følger fx med i, hvordan onlinepriserne udvikler sig i dagligvarehandlen, og om der er tegn på koordinering mellem konkurrenter, som kan medføre unødigt høje priser. Og vi griber ind, hvis der sker overtrædelser af konkurrencereglerne.

Men vi har som samfund også et andet instrument i værktøjskassen, som kan give et bidrag til at reducere priserne og dermed mindske inflationen i en periode: Styrket konkurrence via bedre regulering. Det er en vigtig dagsorden, som vi fortsat gerne vil bidrage til at løfte. Vi forventer at offentliggøre to større analyser i år om henholdsvis markedet for opladning af elbiler og skadesforsikringsmarkedet, som vil indeholde anbefalinger til, hvordan reguleringen kan forbedres.

Konkurrencelovens forbudsbestemmelser har eksisteret i en tid med stigende handel med varer og tjenester på tværs af landegrænser. Denne udvikling har skabt store gevinster for Danmark, men er kommet under pres. Den geopolitiske udvikling får store økonomier til at beskytte sig mod udenlandsk konkurrence, og protektionistiske træk vinder frem. Det er en udfordring, særligt for små økonomier som den danske, hvor velstanden i høj grad drives af samhandel og samarbejde med andre lande.

Der er derfor al mulig grund til fortsat at have fokus på, at konkurrencen herhjemme er effektiv og har gode vilkår, og at reguleringen – både i Danmark og på EU-plan – understøtter, at markederne for varer og tjenester er velfungerende.

Den danske konkurrencelov er på mange måder velfungerende, men kan styrkes blandt andet med inspiration fra andre lande i EU. For eksempel bygger bødeberegningen herhjemme stadig på de principper,

som Europa-Kommissionen valgte at udskifte i 2007. EU's nuværende bødeprincipper sigter i højere grad efter, at bødeniveauet afspejler karakteren af overtrædelsen og de skadevirkninger, overtrædelsen medfører. Vi noterer også, at der i flere andre lande er mulighed for at gribe ind over for konkurrenceskadelige fusioner under de gældende tærskelværdier. Flere lande har desuden indført – eller er i færd med at indføre – et såkaldt markeds-efterforskningsværktøj med inspiration fra især Storbritannien. Værktøjet giver Konkurrencerådet mulighed for at udstede påbud, hvis et markeds struktur eller virksomheders adfærd tydeligt svækker konkurrencen.

Som konkurrencemyndighed prioriterer vi den digitale økonomi højt. Det er et kompliceret område, hvor udviklingen går meget stærkt. Udbredelsen af AI og datadrevne algoritmer skaber eksempelvis helt nye muligheder for koordination af priser og andre konkurrenceparametre. Samtidig er vi optaget af de store techvirksomheders forretningsmodeller og deres bredere betydning for konkurrencen. Vi har blandt andet gennemført sektoranalyser af markedet for søgemaskiner og har prioriteret en række konkurrencesager på det digitale område.

I Konkurrencerådet ser vi samlet ind i et rigtig travlt jubilæumsår. Vi er i gang med at efterforske et betydeligt antal sager om overtrædelser af konkurrenceloven. Det omfatter både kartelsager og sager, hvor virksomheder misbruger deres dominerende stilling. Vi forventer også – som i det forgangne år – at benytte vores nye beføjelser

til at udstede civile bødeforelæg til virksomheder. Det har vist sig som en effektiv metode til at afslutte konkurrencesager hurtigere og uden ressourcekrævende retssager. Endelig ser vi ind i et år, hvor vi skal fejre konkurrencelovens 25 år, blandt andet på vores konference til efteråret.

God læselyst

Christian Schultz
Formand for Konkurrencerådet

Fakta om råd og konkurrenceret

Konkurrencerådet

Konkurrencerådet har det overordnede ansvar for Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens administration af konkurrenceloven, en række bestemmelser i betalingsloven samt platform-to-business-forordningen.

Sammen med Konkurrencerådet udgør Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen en uafhængig konkurrencemyndighed.

Konkurrencerådets medlemmer udpeges af erhvervsministeren på baggrund af deres personlige og faglige kvalifikationer. Rådet er sammensat, så det besidder indgående konkurrencemæssigt kendskab, ledelsesmæssig erfaring fra erhvervslivet samt særlig indsigt i forbrugerforhold. Rådet består af syv medlemmer, der er udnævnt for en fireårig periode. Rådet består indtil 30. juni 2023 af følgende medlemmer:

Det rådgivende udvalg

Konkurrencerådet har et rådgivende udvalg på op til 10 medlemmer, som er nedsat af erhvervsministeren. Udvalget skal samlet have et alsidigt kendskab til private og offentlige virksomheder og juridiske, økonomiske, finansielle og forbrugermæssige forhold.

Medlemmerne er udnævnt efter indstilling fra erhvervs- og interesseorganisationer for en periode på op til 4 år.

Konkurrencerådet per 1. juli 2019:

Christian Schultz, *formand*
Professor i konkurrenceøkonomi

Caroline Heide-Jørgensen, *næstformand*
Professor i konkurrence- og markedsføringsret

Vibeke Krag
Bestyrelsesmedlem, tidligere
koncerndirektør i Codan

Torsten Ringberg
Professor i forbrugeradfærd

Phillipp Schröder
Professor i international
økonomi og industriøkonomi

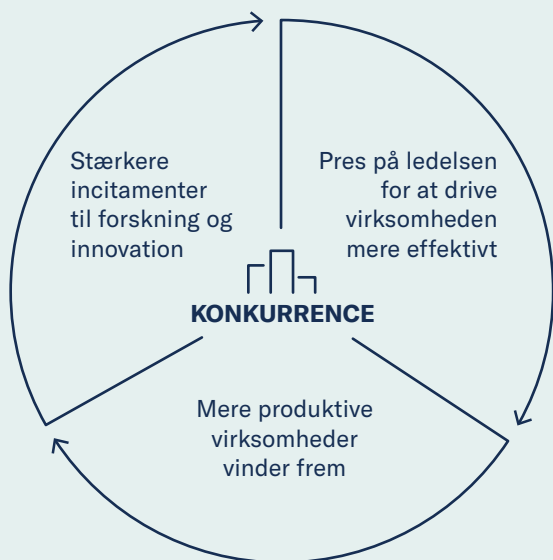
Jan Erik-Svensson
Tidligere partner i Gorissen Federspiel

Pernille Wegener Jessen
Professor i statsstøtte og konkurrenceret

Konkurrence er drivkraft for vækst og velstand

Gevinsterne ved effektiv konkurrence er betydelige for både samfundet og den enkelte forbruger. Når virksomheder konkurrerer om at tilbyde de skarpeste priser og den bedste kvalitet, så presses de til at være innovative og have en effektiv drift, og det vil være de mest produktive virksomheder, der vinder markedsandele. Det betyder, at samfundets ressourcer i form af eksempelvis kapital og arbejdskraft bruges mere effektivt.

Konkurrence er også med til at sikre gode vilkår for danske eksportvirksomheder, blandt andet fordi konkurrence medfører lavere priser på de varer og tjenester, som virksomhederne køber som inputs her i landet. Det understøtter deres internationale konkurrenceevne.

Virksomheder, der sætter konkurrencen ud af spil ved at misbruge deres dominerende stilling eller ved at indgå konkurrencebegrænsende aftaler, kan forårsage betydelige skadevirkninger. Undersøgelser fra Danmark, EU og USA viser eksempelvis, at et kartel i gennemsnit hæver priserne med 10-50 procent for de forbrugere og virksomheder, som køber deres produkter.

OECD anfører, at karteller rammer familier med lav indkomst relativt hårdt. Særligt når kartellerne omfatter basisvarer, fordi basisvarer udgør en relativt stor andel af denne gruppes privatforbrug.

EFFEKTER:

- Øget produktivitet
- Lavere priser/inflation
- Højere kvalitet
- Bedre service
- Større udbud
- Mere innovation
- Mere lige indkomstfordeling

For de britiske konkurrencemyndigheder har konsulentfirmaet London Economics anslået, at hver kartelsag, som myndighederne fører, afskrækker 28 andre karteller.

Konkurrencemyndighedens opgaver

Konkurrencerådet udgør sammen med Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen en uafhængig konkurrencemyndighed.

Konkurrencerådet har til opgave at:

- fremme en sund konkurrencekultur i Danmark,
- fastlægge de strategiske mål for Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens arbejde med håndhævelse og konkurrenceanalyser,
- træffe afgørelser i sager af principiel eller særlig stor betydning efter konkurrenceloven, betalingsloven, interbankgebyrforordningen og platform-to-business-forordningen,
- beslutte om en sag skal indbringes for domstolene med henblik på, at en virksomhed skal pålægges en bøde for at have overtrådt reglerne,
- godkende, at en sag afsluttes med vedtagelse af et bødeforelæg,
- igangsætte og godkende konkurrenceanalyser,
- fremlægge og følge op på anbefalinger, der kan styrke konkurrencen og forbedre forbrugerforholdene, herunder anbefalinger til, hvordan omfanget af unødigt konkurrencebegrænsende regulering kan mindskes,
- godkende Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vejledninger efter konkurrenceloven, betalingsloven og platform-to-business-forordningen, og
- fører tilsyn med styrelsens prioriteringer af sagerne samt effektiviteten af styrelsens sagsbehandling.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har til opgave at:

- sekretariatsbetjene Konkurrencerådet,
- efterforske, behandle og fremlægge sager for Konkurrencerådet med henblik på afgørelse,
- træffe afgørelser i konkurrence- og betalings-sager, som ikke skal forelægges Konkurrencerådet,
- føre ankesager ved Konkurrenceankenævnet og domstolene om Konkurrencerådets materielle afgørelser og om Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens formalitets-afgørelser,
- føre sager ved domstolene om civile bøder for at overtræde konkurrenceloven,
- vejlede om konkurrencereglerne som uafhængig konkurrencemyndighed, og
- vejlede om reglerne på dele af betalingsområdet.

Det rådgivende udvalg har til opgave at rådgive Konkurrencerådet om:

- udarbejdelsen af vejledninger om konkurrenceloven og dens anvendelse,
- behov for udarbejdelse af konkurrenceanalyser,
- mulige tiltag til at forebygge overtrædelser af loven, og
- mulige konkrete konkurrenceproblemer på et marked.

Ankemuligheder

Konkurrencemyndighedernes afgørelser kan ankes enten til Konkurrenceankenævnet eller domstolene. Konkurrencesager mod virksomheder føres i første instans ved Sø- og Handelsretten efter den civile retsplejes former. Sø- og Handelsrettens domme kan ankes

til Landsretten. Anke kan dog ske til Højesteret som anden instans, hvis sagen er af principiel karakter. Konkurrencesager mod fysiske personer føres efter de strafferetlige regler af anklagemyndigheden og behandles i byretten som første instans.

Håndhævelse af konkurrencereglerne

De centrale bestemmelser i konkurrencereglerne er:

- Forbuddet mod konkurrencebegrænsende aftaler (Konkurrencelovens § 6 / TEUF artikel 101)
- Forbuddet mod misbrug af dominerende stilling (Konkurrencelovens § 11 / TEUF artikel 102)
- Fusionskontrolreglerne (Konkurrencelovens §§ 12 – 12 h/Fusionskontrolforordningen).
- Forbuddet imod offentlig støtte (§ 11a)

I nogle tilfælde er konkurrencemyndighederne afskåret fra at gribe ind over for en begrænsning af konkurrencen. Det gælder, hvis konkurrencebegrænsningen er en ”direkte og nødvendig” følge af anden regulering. Som uafhængig myndighed kan Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen over for den ansvarlige minister samt erhvervsministeren påpege reguleringens skadelige virkninger for konkurrencen og komme med forslag til at

fremme konkurrencen på området. Den ansvarlige minister har fire måneder til at svare på styrelsens henvendelse. Det følger af konkurrencelovens § 2, stk. 5.

Prioritering

Samfundsøkonomien består blandt andet af en lang række markeder for varer og tjenester. Konkurrencen kan forbedres i større eller mindre grad på de fleste af dem. Styrkes konkurrencen, så vil det gavne de forbrugere, som er til stede på markederne, og samfundsøkonomien som helhed.

Konkurrencerådet og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har som uafhængig konkurrencemyndighed mulighed for at prioritere, hvilke sager der tages op, og hvilke analyser, der udarbejdes. Fusionskontrollen er derimod lovpligtig, og der er lovbestemte tidsfrister for behandlingen af anmeldte fusioner.

Årligt undersøger Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen cirka 230 mulige overtrædelser af konkurrenceloven. Almindeligvis

vil fem til ti af dem have en så kompleks karakter, så de skal afgøres i Konkurrencerådet. Hertil kommer mere bevisklare sager, hvor virksomheder ønsker at vedtage

Formålet med konkurrenceloven

”Loven har til formål at fremme en effektiv samfundsmæssig ressourceanvendelse gennem virksom konkurrence til gavn for virksomheder og forbrugere.”

Konkurrencelovens § 1

bøder, som Konkurrencerådet også træffer afgørelse om. De seneste år er der desuden i gennemsnit behandlet over 50 fusioner årligt.

Ved prioriteringen lægges der især vægt på den forventede effekt af en afgørelse. Samtidig indgår det forventede ressourceforbrug i overvejelserne. Prioriteringen vil typisk indebære, at sager, som direkte eller indirekte får relativt store gavnlige effekter for forbrugere og virksomheder, bliver prioriteret. I mange sager er det således også virksomheder, der lider skade af, at konkurrencereglerne overtrædes.

Sager, hvor der utvivlsomt er tale om en overtrædelse af konkurrenceloven, vil også blive prioriteret, og det samme gælder sager af principiel karakter og sager, som kan bidrage til at udvikle retspraksis.

Internationalt samarbejde

Konkurrence udspiller sig ofte på markeder, som krydser landegrænser. Det gælder også overtrædelser af konkurrenceloven. Det internationale samarbejde er derfor af stor betydning for håndtævelsen af konkurrencereglerne.

De danske konkurrencemyndigheder samarbejder med EU's konkurrencemyndighed og konkurrencemyndigheder i andre lande. Både i konkrete sager og i forhold til at sikre, at der er konsistens mellem de afgørelser der træffes i Danmark, i Europa-Kommissionen og i andre EU-lande. Samarbejdet er således med til at understøtte et velfun-

gerende indre marked med ensartet håndtævelse af de fælles regler.

Konkurrencemyndighedernes internationale arbejde omfatter:

- **European Competition Network (ECN).** Netværket består af Europa Kommissionen og de nationale konkurrencemyndigheder i EU. I ECN-regi er der en række arbejdsgrupper – både tværgående og branchespecifikke – der sikrer, at ECN-medlemmerne kan videndele og koordinere på forskellige niveauer.
- **Nordisk samarbejde.** Via et nordisk netværk og gennem en formaliseret aftale mellem Norge, Sverige, Finland, Island og Danmark samarbejder de nordiske konkurrencemyndigheder for at styrke håndtævelsen og effektiviteten i myndighedernes arbejde.
- **OECD (Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling).** OECD arbejder for at stimulere økonomisk fremgang og markedsøkonomi mellem de demokratiske regerede medlemslande.
- **International Competition Network (ICN).** Det globale netværk består både af konkurrencemyndigheder og eksterne rådgivere i form af advokater og organisationer mv. og har til formål at fremme de bedste standarder og procedurer på konkurrenceområdet.

Eksternt tilsyn med konkurrencemyndighedernes administration

Som for de fleste andre statslige myndigheder bliver Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens aktiviteter revideret

af Rigsrevisionen. Rigsrevisionen reviderer regelmæssigt styrelsens økonomistyring mv. og senest har Rigsrevisionen i 2018 gennemført en forvaltningsrevision af konkurrenceområdet. Konkurrencerådet har fulgt op på Rigsrevisionens beretning.

Kapitel 1

Konkurrencerådets fokus i 2023

Håndhævelse og større analyser på vej

Det har stor betydning for danske forbrugere og virksomheder og økonomien som helhed, at konkurrenceloven håndhæves, og at der sættes fokus på områder, hvor konkurrencen kan styrkes.

Prisudviklingen har Konkurrencerådets særlige opmærksomhed. Det gælder ikke mindst detailsektoren, hvor forbrugerne har oplevet store prisstigninger. Konkurrencerådet har især øje for, om eventuelle prisstigninger kan skyldes manglende konkurrence, og vil gribe ind, hvis det vurderes, at konkurrenceloven kan være overtrådt.

En velfungerende konkurrence om at producere, levere og sælge detailvarer vil understøtte, at priserne ikke bliver urimeligt høje. Konkurrencerådet har derfor fokus på konkurrencen i alle led.

Det finansielle område har gennem flere år været et fokusområde for Konkurrencerådet. Det gælder også 2023. Effektiv konkurrence i den finansielle sektor har stor betydning for erhvervslivet, forbrugerne og samfundsøkonomien. Konkurrencerådet venter at træffe afgørelse i flere konkurrencesager på det finansielle område i indeværende år.

Desuden venter rådet at udgive sin analyse af konkurrencen på markedet for skadesforsikring til private. I analysen vil det blandt andet blive undersøgt, i hvilket omfang eventuelle forskelle i forsikringspræmier skyldes andre forhold end at forbrugerne har forskellige risikoprofiler. Herudover vil Konkurrencerådet fortsat have fokus på de markeder i den finansielle sektor, hvor tidligere analyser har påpeget konkurrencemæssige udfordringer. Det gælder bl.a. markederne for pension, realkredit og betalingsløsninger.

Siden januar 2021 har Konkurrencerådet haft det overordnede ansvar for at håndhæve dele af betalingsloven. Der er truffet en række afgørelser på området blandt andet om urimelige priser på valutatillæg, ulovlige gebyrer på betalingskort og betalingsinstitutters ret til at have adgang til betalingskontotjenester.

Det digitale område er højt prioriteret i Konkurrencerådets arbejde. Med digitaliseringen er kommet nye forretningsmodeller og store platforme, som udfordrer rammerne for konkurrence. For eksempel er virksomheders adgang til data blevet en vigtig konkurrenceparameter, og der opstår hele tiden nye markeder og nye udfordringer for konkurrencen. Udviklingen af AI kan også medføre udfordringer for håndhævelsen. Konkurrencerådet og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vil fortsat prioritere konkurrencesager på det digitale område og analysere udfordringerne i den digitale økonomi med henblik på at opspore konkurrenceudfordringer og styrke forståelsen af markederne.

Konkurrencerådet håndhæver også de såkaldte platform-to-business-regler, der regulerer forholdet mellem online platforme og de virksomheder, der bruger dem. Der er i første halvår 2023 planlagt en mindre kampagne, som har til formål at udbrede kendskabet til reglerne blandt virksomheder, der sælger deres produkter via platformene. Det er ambitionen, at håndhævelsen af reglerne skal være på linje med best practice.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen udnytter selv data og digitale værktøjer i sit arbejde med håndhævelsen af konkurrenceloven. Styrelsen har blandt andet udviklet værktøjer, der kan anvendes til overvåge markeder og opdage konkurrencebegrænsende adfærd, og styrelsen samarbejder internationalt om at styrke disse muligheder.

Den grønne omstilling står højt på dagsordenen mange steder, og der følger et naturligt behov for at lave ny regulering eller justere den eksisterende regulering på området. Konkurrence spiller samtidig en væsentlig rolle i den grønne omstilling, fordi kundernes efterspørgsel efter grønne løsninger får virksomhederne til at gøre sig umage med at udvikle nye og bedre grønne produkter. Samtidig fremmer konkurrencen incitamentet til, at virksomhederne gør deres produktion mere energieffektiv. Konkurrencerådet vil have særlig øje for, at der ikke indføres ny regulering, som begrænser konkurrencen og dermed svækker den grønne omstilling.

Konkurrencerådet venter i løbet af 2023 at offentliggøre en analyse af konkurrencen på markedet for opladning af elbiler. Analysen vil indeholde forslag, som kan gøre markedet mere velfungerende.

Frivillige kæder udgør en væsentlig del af dansk detailhandel. Medlemmerne er selvstændige virksomheder og skal som sådan konkurrere indbyrdes. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen udgav i foråret 2021 en vejledning om konkurrencereglerne og samarbejdet i frivillige kæder. Konkurrencerådet har herefter sat fokus på, at kæderne også efterlever reglerne. Der er blandt andet truffet afgørelse i to sager, hvor medlemmer af frivillige kæder har overtrådt konkurrenceloven.

Sundheds- og farmaområdet: Konkurrencerådet vil fortsat prioritere markeder for private sundhedsydelser og farmaområdet højt. Det gælder både i forhold til håndhævelse af konkurrenceloven og i forhold til at følge op på de analyser og anbefalinger, som rådet tidligere har fremlagt på området.

Fusionskontrol sikrer, at fusioner, der hæmmer den effektive konkurrence betydeligt, forbydes. Det er en central del af arbejdet med at sikre velfungerende markeder i Danmark og skal blandt andet ses i lyset af, at koncentrationen på markederne er steget betydeligt i de seneste 20 år.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har fokus på, at processerne omkring fusionskontrollen er effektive og smidige. Blandt andet er der fastsat mål for styrelsens svartider og mål om, at uproblematisk fusioner godkendes hurtigt. Hidtil har styrelsen overholdt sin egen målsætning, og langt de fleste fusionssager afgøres væsentligt før de lovfastede tidsfrister. På Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens hjemmeside findes en liste, som viser de fusionssager, der er under behandling.

Mindre konkurrencebegrænsende regulering

Konkurrencen i Danmark ser ud til at være blevet svækket. Siden årtusindskiftet er koncentrationen på markederne steget, og det samme er virksomhedernes avancer. Det er typiske tegn på svækket konkurrence.

En del af forklaringen skal findes i regulering, der på mange områder begrænser konkurrencen. Konkurrencerådet peger med sine løbende analyser konkurrencemæssige problemer på konkrete markeder, og analyserne følges ofte op med konkrete anbefalinger til, hvordan konkurrencen kan blive bedre. En forholdsvis stor del af de anbefalinger vedrører regulering. Det vil sige regulering, som kan indrettes mere hensigtsmæssigt i forhold til konkurrencen, samtidig med at de væsentlige samfundshensyn, som reguleringen ofte er begrundet i, varetages.

Konkurrencerådet har blandt andet fremlagt anbefalinger på disse områder:

- » Pensionsmarkedet
- » Realkreditmarkedet
- » Advokatmarkedet
- » Automatiske løsninger for betaling af regninger
- » Distribution af medicin
- » Apotekersektoren
- » Tandlægebranchen
- » Offentlige aktiviteter på kommercielle markeder

Inden længe venter rådet også at kunne offentliggøre sine analyser af markedet for elladestandere og markedet for skadesforsikringer til private.

Konkurrencerådet har noteret, at flere af rådets anbefalinger har vundet politisk gehør. Nogle er allerede gennemført, mens der arbejdes videre med andre. Der er dog anbefalinger til at forbedre konkurrencen på konkrete markeder, hvor der ikke er sket så meget.

Mere effektiv håndhævelse

I 2021 trådte en omfattende ændring af konkurrenceloven i kraft. Det har fået stor betydning for håndhævelsen af konkurrenceloven.

Virksomheder, som har overtrådt konkurrencereglerne, har i høj grad benyttet sig af den nye mulighed for at vedtage civile bøder udstedt af Konkurrencerådet.

Konkurrencerådet venter, at tendensen vil fortsætte, da det giver en virksomhed mulighed for at afslutte sin sag hurtigere og mindre ressourcekrævende.

Lovændringen indebærer også, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har ansvaret for at indbringe sager mod virksomheder for domstolene med henblik på udmåling af civile bøder. Den strafferetlige forfølgning af fysiske personer varetages som tidligere af National enhed for Særlig Kriminalitet.

Konkurrencerådet venter, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vil indbringe de første sager efter de nye regler for retten i 1. halvår 2023.

Kapitel 2

Konkurrencerådets arbejde i 2022

Konkurrencerådet har det overordnede ansvar for at håndhæve konkurrenceloven og en række bestemmelser, som regulerer betalingsområdet og forholdet mellem platforme og virksomheder. Herudover arbejder rådet for at fremme en sund konkurrencekultur blandt andet gennem analyser, artikler og vejledning.

I figuren nedenfor er Konkurrencerådets resultater for 2022 og indtil 16. maj 2023 opsummeret.

Fusionskontrol

Forsikringsfusion godkendt efter nærmere undersøgelser

Konkurrencerådet godkendte, at Alm. Brand A/S overtog de danske aktiviteter i Codan Forsikring A/S. Opkøbet indebar, at Alm. Brand fik en markedsandel på 20-30 procent på skadesforsikringer til erhvervs-kunder og 10-20 procent på skadesforsikringer til privatkunder.

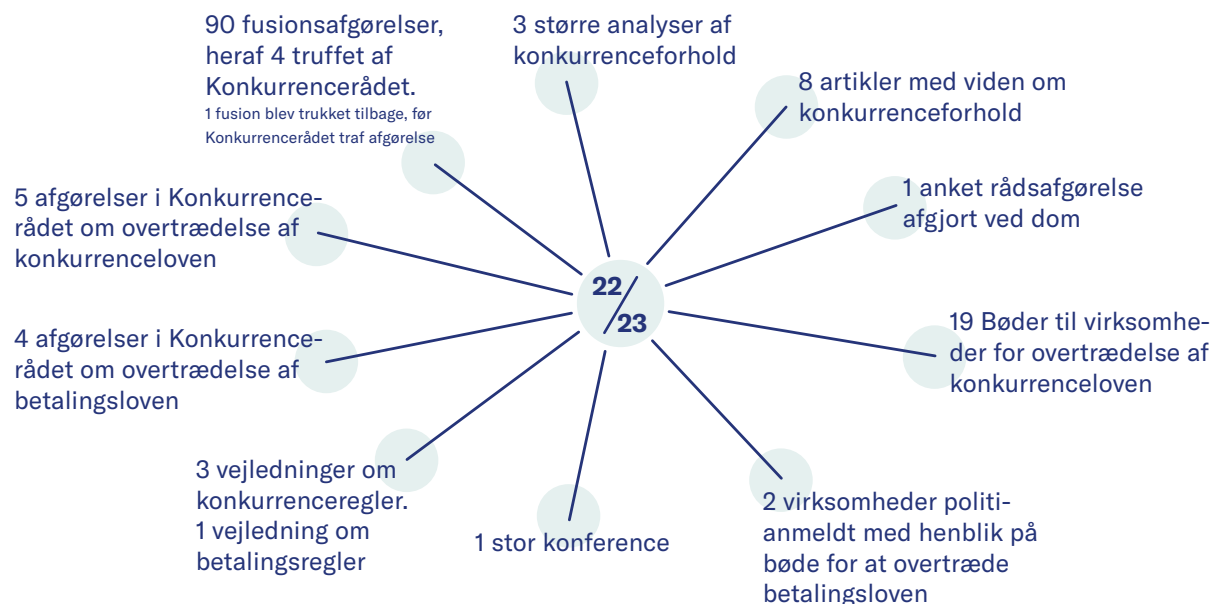
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen havde indledningsvis betænkeligheder ved fusionen, fordi den muligvis kunne skade kunder med erhvervsforsikringer. Efter nærmere undersøgelser kunne fusionen dog godkendes uden indgreb.

Det havde blandt andet betydning for godkendelsen, at Alm. Brand og Codan fokuserede på forskellige kundesegmenter. Undersøgelserne viste desuden, at erhvervs-kunderne er relativt prisbevidste, og at der generelt er en vis dynamik på markedet for erhvervsforsikringer. Derfor ville det være svært for Alm. Brand at fastholde erhvervs-kunderne, hvis prisen blev sat op som følge af fusionen. Det skal blandt andet ses i lyset af, at erhvervs-kunder ofte bruger forsikringsmæglere for at skabe konkurrence om køb af forsikringer. (Afgjort 27. april 2022)

Fibernet-fusion godkendt med tilsagn

Norlys Tele Service A/S fik tilladelse til at overtage Verdo Tele A/S, der ejer og driver fibernet i Randers og Hobro. For at opnå Konkurrencerådets godkendelse måtte Norlys afgive tilsagn, som skulle sikre, at fusionen ikke ville forringe konkurrencen.

Norlys forpligtede sig blandt andet til ikke at give konkurrenter, som benytter Verdo Teles fibernet, ringere vilkår end de vilkår, som Norlys' eget selskab Stofa har. Fremadrettet kan der dermed stadig være konkurrence om at levere de bedste tv- og bredbåndprodukter til forbrugerne via Verdo Teles net. (Afgjort 25. maj 2022)

Indgreb i Knorr-Bremse overtagelse af forretningsenhed hos DSB

Konkurrencerådet greb ind, da Knorr-Bremse System für Schienenfahrzeuge (Knorr-Bremse), overtog DSB Component Workshop. Knorr-Bremse fremstiller og sælger blandt andet reservedele til tog, mens DSB Component Workshop udfører vedligehold på primært DSB's tog.

Umiddelbart skulle fusionen forbydes, fordi den kunne skade en række mindre danske tog-operatører, typisk lokalbaner, og mindre leverandører af togvedligehold. De havde hidtil haft adgang til at købe reservedele direkte hos Knorr-Bremse og selv stået for montering og vedligehold i øvrigt.

Ved at afgive tilsagn i henhold til konkurrenceloven fjernede Knorr-Bremse de konkurrencemæssige betænkeligheder ved fusionen. Tilsagnene sikrer, at Knorr-Bremse ikke kan tvinge de mindre togoperatører til at få udført deres vedligehold hos DSB Component Workshop ved at nægte at levere reservedele til dem. (Afgjort 22. juni 2022)

Sanistål-fusion godkendt

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen afgjorde, at Ahlsell Danmark ApS kunne overtage Sanistål A/S uden indgreb. Begge virksomheder har aktiviteter inden for detailsalg af installationsartikler, værktøj og byggematerialer til professionelle kunder samt engrossalg af artikler til varme, ventilation og aircondition.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen overtog kontrollen af de danske dele af fusionen fra EU's konkurrencemyndighed. Styrelsen lagde i sin godkendelse blandt andet vægt på, at Ahlsell og Sanistål havde forskellige forretnings- og kundefokus, og at kunder og konkurrenter havde bekræftet dette. (Afgjort 20. december 2022)

Royal Unibrew opgav opkøb af Aqua d'Or

Royal Unibrew A/S og Aqua d'Or Mineral Water A/S trak deres fusionsanmeldelse tilbage, og derfor indstillede Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen sin behandling af sagen. Forinden havde styrelsen gennemført omfattende undersøgelser, der indikerede, at fusionen ikke ville kunne godkendes uden videre. Desuden havde parterne ikke præsenteret løsninger, som kunne fjerne styrelsens konkurrencemæssige betænkeligheder ved fusionen. (Fusionen blev trukket 25. oktober 2022)

Volvo overtog dansk forhandler af lastbiler

Konkurrencerådet godkendte, at Volvo Danmark A/S overtog Titan Lastvogne A/S, der blandt andet forhandlede og reparerede lastbiler af mærkerne Renault og Volvo. Fusionen blev godkendt, selv om den åbenlyst ville styrke Volvo Danmarks position som forhandler og reparatør af lastbiler. Det skyldtes særligt, at Titan Lastvogne A/S uafhængigt af fusionen stod til at miste sin autorisation, så Volvo Danmark alligevel ville stå styrket tilbage. (Afgjort 28. september 2022)

Afgørelser om overtrædelse af konkurrenceloven

Bankdatas udtrædelsesgodtgørelse halveres

Konkurrencerådet godkendte Foreningen Bankdatas tilsagn om blandt andet at nedsætte udtrædelsesgodtgørelsen for sine medlemmer. Foreningen Bankdata er en datacentral, der leverer totale it-løsninger til sine medlemmer, som er otte danske pengeinstitutter.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen havde betænkeligheder ved, om udtrædelsesgodtgørelsen kan have begrænset konkurrencen ved at afholde pengeinstitutterne fra at forlade Foreningen Bankdata til fordel for en konkurrerende leverandør. Konkurrencerådet har ikke taget stilling til, om Foreningen Bankdata har overtrådt konkurrencereglerne. (Afgjort 29. marts 2023)

Stregkodefirmaer havde ulovlig aftale om kundedeling

Konkurrencerådet afgjorde, at Codeex ApS og Barcode People ApS, der blandt andet sælger stregkodeløsninger i Danmark, har overtrådt konkurrenceloven i forbindelse med en aftale om kundedeling. Aftalen kan have betydet højere priser og færre valgmuligheder for kunderne, som

både omfatter detail- og industrivirksomheder. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har fortsat sagen med henblik på bødeudstedelse. (Afgjort 26. oktober 2022)

Botex overtrådte konkurrenceloven

Konkurrencerådet afgjorde, at Boligtextilbranchens Indkøbsservice A.M.B.A. (Botex), der består af selvstændige butikker, har overtrådt konkurrenceloven. Gennem 12 år havde butikkerne i den frivillige kæde aftalt ikke at omdele reklamer til husstande i hinandens områder. Dermed svækkede de konkurrencen, for når en butiksejer ved, at konkurrenten i naboområdet ikke omdeler reklamer, mindsker det incitamentet til for eksempel at sætte varer på tilbud. Butikker i frivillige kæder er selvstændige virksomheder og konkurrenter.

Konkurrencerådet påbød Botex straks at ophøre med den ulovlige adfærd samt fremover at afstå fra samme eller tilsvarende adfærd. Konkurrencerådet har indbragt sagen for Sø- og Handelsretten med henblik på bøde. (Afgjort 4. juli 2022)

Peugeot-forhandlere boykottede ulovligt bilbasen.dk

Konkurrencerådet afgjorde, at det var ulovligt, da Peugeot Forhandler Foreningen vedtog en kollektiv boykot af bilportalen bilbasen.dk. Det hæmmer konkurrencen, når forhandlere indgår aftaler om ikke at annoncere deres biler på en bestemt bilportal, og det er som udgangs-

punkt i strid med konkurrenceloven. Peugeot Forhandler Foreningens kollektive boykot af bilbasen.dk betød, at bilbasen.dk stod ringere i konkurrencen med sine konkurrenter, ligesom det kan have ført til færre valgmuligheder for forbrugerne.

Peugeot Forhandler Foreningen er en sammenslutning af selvstændige bilforhandlere i Danmark, som forhandler og/eller servicerer biler af mærket Peugeot. Medlemmerne sælger blandt andet brugte biler. Bilbasen.dk er en digital platform til annoncering af primært brugte biler. (Afgjort 23. februar 2022)

Dispensation til at sælge superligarettigheder til én aktør

Konkurrencerådet besluttede at give midlertidig, delvis dispensation for tilsagn, som Divisionsforeningen afgav over for rådet i 2007. Dispensationen vedrører et kommende salg af medierettigheder til Superligaen og giver blandt andet Divisionsforeningen mulighed for at sælge superligarettigheder samlet til én aktør.

Tilsagnene har historisk været med til at sikre, at danske tv-seere ikke har betalt for meget for at se superligafodbold. De senere år har markedet imidlertid udviklet sig, og det er derfor ikke længere så entydigt, at tilsagnene fortsat vil have den tilsigtede effekt.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vil senere evaluere, hvilken betydning dispensationen har haft for konkurrencen på markedet og for forbrugerne. (Afgjort 21. december 2022)

Afgørelser betalingsområdet

Konkurrencerådet påbød Danske Bank og Nordea at sænke valutatillæg

Konkurrencerådet afgjorde, at Danske Bank og Nordea Danmark overtrådte betalingsloven ved at fastsætte urimeligt høje priser for betalinger med Visa/Dankort i udenlandsk valuta (valutatillæg) i perioden fra 2016 til 2019. Konkurrencerådet påbød bankerne at nedsætte valutatillæggene, så de ikke længere var urimeligt høje.

Konkurrencerådet vurderede, at de to bankers valutatillæg ikke stod i et rimeligt forhold til omkostningerne. Rådet har i vurderingen blandt andet lagt vægt på, at begge banker har haft en meget høj overskudsgrad ved valutaomveksling. (Afgjort 30. marts 2022)

Begge banker har anket afgørelserne til Østre Landsret.

Arbejdernes Landsbank politianmeldt i sag om opsigelse af et betalingsinstitut

Konkurrencerådet afgjorde, at Arbejdernes Landsbank ulovligt havde opsagt betalingsinstituttet Clearhaus som kunde. Desuden var dele af bankens vilkår for at få adgang til dens betalingskontotjenester i strid med betalingsloven. Konkurrencerådet besluttede at anmelde overtrædelserne til politiet med henblik på bødestraf.

Betalingsinstitutter leverer betalingstjenester, som for eksempel giver netbutikker mulighed for at modtage kortbetalinger. Deres tilstedeværelse er vigtig for konkurrencen på markedet, og institutterne har krav på adgang til kontotjenester i en bank, for ellers kan de slet ikke eksistere.

Siden 2018 har banker skullet overholde EU-reglerne om at give betalingsinstitutter adgang til kontotjenester. Hidtil har Konkurrencerådet alene givet påbud for overtrædelser, blandt andet fordi reglerne er relativt nye. Sammen med Finanstilsynet udgav konkurrencemyndighederne en vejledning, og der har været flere afgørelser på området, som virksomhederne kan orientere sig i. Derfor vil Konkurrencerådet også fremadrettet politianmelde overtrædelser af disse regler med henblik på bøde, når det er relevant. (Afgjort 27. april 2022)

Konkurrenceankenævnet samt domme

Siden marts 2021, hvor ECN+-direktivet blev implementeret i den danske konkurrencelov, har virksomheder kunnet vælge at indbringe Konkurrencerådets afgørelser direkte for domstolene eller for Konkurrenceankenævnet, i det omfang sagerne er blevet behandlet efter de nye regler.

Konkurrenceankenævnet har i 2022 afsagt to kendelser om aktindsigt, men ingen kendelser i materielle sager.

Østre Landsret hjemviste sag om togreservedele

Østre Landsret hjemviste en sag til fornyet behandling i Konkurrencerådet. Sagen handler om, hvorvidt den tyske motorproducent Deutz AG og selskabets danske forhandler, Diesel Motor Nordic A/S, ulovligt har forhindret salg af reservedele til brug for renovering af DSB's tog.

Landsretten begrundede blandt andet hjemvisningen med, at sagen ikke var tilstrækkeligt oplyst. Tilbage i juni 2013 afgjorde Konkurrencerådet, at Deutz havde misbrugt sin dominerende stilling ved at nægte at levere motorreservedele til den danske virksomhed Fleco via sit forhandlernetværk. Rådet afgjorde samtidig, at Deutz og

Diesel Motor Nordic sammen havde lavet en konkurrencebegrænsende aftale om at forhindre Fleco i at importere reservedelene. (Dom afsagt 27. februar 2023)

Østre Landsret: Oplysninger i konkurrencesag om Nets kunne offentliggøres

Østre Landsret afsagde dom om, at Nets ikke kunne fortroligholde en række oplysninger i Konkurrencerådets afgørelse fra august 2018 om Tellers (nu Nets') misbrug af dominerende stilling.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har herefter offentliggjort oplysningerne, som blandt andet omfatter de ulovlige kontraktvilkår og navnene på de kunder, som Teller havde anvendt kontraktvilkårene over for. Teller var datterselskab i Nets-koncernen i perioden for misbruget.

Med dommen står det klart, at der skal være offentlighed om Konkurrencerådets afgørelser, så virksomheder kan varetage deres interesser, og så der er størst mulig klarhed om lovens praksis. Når kunder og konkurrenter på et marked har været udsat for en ulovlig adfærd, er det vigtigt, at de får mulighed for at reagere, for eksempel ved at rejse et erstatningskrav. (Dom afsagt 5. maj 2022)

Bøder på konkurrenceområdet

Broste Copenhagen erkendte at have deltaget i et kartel, hvor der blev koordineret priser med en konkurrent. Virksomheden accepterede en bøde på seks millioner kroner for overtrædelsen.

Broste Copenhagen har blandt andet koordineret indførelsen og størrelsen af et fragttillæg, som kunderne skulle betale. Tillægget blev begrundet med de stigende fragtomkostninger, som var relateret til Covid-19. Det har været en formildende omstændighed, at Broste Copenhagen har gjort en aktiv indsats for, at alle relevante medarbejdere skal overholde konkurrenceloven. (Bøde vedtaget 19. april 2023)

Rosendahl Design Group erkendte at have overtrådt konkurrenceloven og betalte 7,5 millioner kroner. Rosendahl forhindrede sine forhandlernes såkaldte "passive salg" af designprodukter som blandt andet Kay Bojesens abefigurer og Kählervaser. Rosendahl stillede krav til sine forhandlere om, at de ikke måtte sælge Rosendahls produkter videre til andre forhandlere, som henvendte sig for at købe produkterne. Herudover anvendte Rosendahl i visse tilfælde bindende videresalgspriser. Overtrædelserne har fundet sted i perioden fra 2017 til og med 2021. (Bøde vedtaget 16. september 2022)

Nye Visioner er et forretningskoncept, som 12 partner virksomheder og stifteren af konceptet havde et kartel-samarbejde omkring. De i alt 13 selvstændige virksomheder indgik aftaler om priser og aftalte desuden at undlade at sælge til kunder, som andre partnervirksomheder havde "reserveret" til sig selv. Virksomhederne accepterede bøder på op til 90.000 kroner for deres del af overtrædelserne.

Alle bøderne var begrænset af, at en bøde højst kan udgøre 10 procent af den enkelte virksomheds nettoomsætning. Da to af virksomhederne ikke havde en omsætning i det for bøden relevante regnskabsår, er bøderne disse tilfælde fastsat til nul kroner. Derudover blev der i alle tilfælde givet samarbejdsrabat, blandt andet fordi partnerne erkendte at have overtrådt konkurrenceloven og samarbejdede om sagernes opklaring og afgørelse. (Bøder vedtaget i perioden 31. august 2022 – 1. marts 2023)

HMN Naturgas koordinerede sammen med to konkurrenter og en brancheforening ulovligt priser på service af naturgasfyr. Den ulovlige aftale indebar blandt andet, at HMN Naturgas' priser skulle stige, så servicepartnere – der samtidig var konkurrenter til HMN – fik mulighed for at hæve deres priser på service af naturgasfyr. To af de involverede virksomheder blev i 2022 idømt bøder på otte millioner kroner hver, mens fire ledende medarbejdere fik bøder på 50-100.000 kroner. Den ene af personbøderne er anket.

Oprindeligt afgjorde Konkurrencerådet sagen i 2016. Rådets afgørelse er sidenhen anket og stadfæstet ved Konkurrenceankenævnet, Sø- og Handelsretten og Østre Landsret. Den strafferetlige forfølgelse er herefter sket ved National enhed for Særlig Kriminalitet. (Bøde vedtaget 21. april 2022)

Peugeot Forhandler Foreningen erkendte at have overtrådt konkurrenceloven ved at have vedtaget en kollektiv boykot af bilportalen bilbasen.dk. Foreningen betalte en bøde på 500.000 kroner for overtrædelsen. Sagen er beskrevet i afsnit om afgørelser ovenfor. (Bøde vedtaget 20. april 2022)

HTS Besafe erkendte at have overtrådt konkurrencelovens forbud mod bindende videresalgspriser gennem mere end fem år. Virksomheden betalte en bøde på otte millioner kroner for overtrædelsen. Samtidig har HTS Besafe gennem sine aftaler begrænset onlinesalg af visse produkter fra flere af forhandlerens webshops. HTS Besafe producerer blandt andet voksiposer og auto-stole til babyer og børn. (Bøde vedtaget 23. februar 2022)

Virksomheder bag ulovligt vejstribe-konsortium undgår straf

LKF Vejmarkering (nu GVCO) og Eurostar Danmark fik af Københavns Byret afgjort, at de ikke skal betale bøder for at have overtrådt konkurrenceloven. Sagen er anket og verserer i øjeblikket ved Østre Landsret.

Byrettens dom vedrører den strafferetlige del af den såkaldte vejstribesag, som Konkurrencerådet politianmeldte i 2016. Højesteret afgjorde i 2019, at virksomhederne LKF Vejmarkering og Eurostar Danmark havde brudt konkurrenceloven, da de i 2014 dannede konsortiet Dansk Vejmarkerings Konsortium og sammen bød på en opgave hos Vejdirektoratet.

LKF Vejmarkering og Eurostar Danmark var på det tidspunkt blandt de største i Danmark inden for kørebaneafmærkning. Deres konsortium bød på de tre distrikter, som var i udbud, og gav desuden et samlet bud på hele opgaven. (Dom afsagt 11. februar 2022)

Virksomheder viser stor interesse for at vedtage bøder efter lovændring

Med ændringen af konkurrenceloven fra marts 2021 fik Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen ansvaret for at behandle sager om bøder til virksomheder. Tidligere varetog National enhed for Særlig Kriminalitet alle bødesager. Før lovændringen skulle en sag således først behandles i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, og dernæst hos National enhed for Særlig Kriminalitet. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid var cirka 40 måneder for de to myndigheder tilsammen.

Det var ventet, at lovændringen ville kunne nedbringe sagsbehandlingstiden, når kun én myndighed nu behandler en sag.

Siden lovændringen er der vedtaget 36 bøder, som Konkurrencerådet har udstedt. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid har været 18,5 måneder.

Sager om straf af fysiske personer for medvirksomhed ansvar sker fortsat i strafferetsplejens former hos National enhed for Særlig Kriminalitet og kan først gennemføres, når sagen mod en virksomhed er afgjort.

Ønsker virksomheden ikke at vedtage en bøde, er det Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, der har til opgave at føre sagen ved domstolene.

Konference: Velfungerende markeder - konkurrence og regulering

Konkurrencerådet holdt i november 2022 konferencen "Velfungerende markeder - Konkurrence og regulering." Omkring 200 deltog.

Efter en fælles session med oplæg fra blandt andre Konkurrencerådets formand, Christian Schultz, blev der holdt tre særskilte temasessioner. De havde følgende temaer:

- » Hvordan sikrer vi en konkurrencevenlig regulering af farmasektoren?
- » Hvad betyder prissætning ved algoritmer for konkurrencen?
- » Styrket konkurrence via bedre regulering kan forbedre produktiviteten og tage toppen af inflationen.

Havde du ikke mulighed for at være med på konferencen – eller vil du lytte til de forskellige oplæg igen – så er de udgivet som podcast. De oplæg, som er udgivet som podcast er:

- Konkurrencerådets formand, professor Christian Schultz, der gav en status på Konkurrencerådets arbejde.

- Professor i økonomi ved Yale School of Management Fiona Scott Morton, der fortalte om udfordringer for konkurrence og regulering i den digitale tidsalder.

- Niels Enemærke, kontorchef i Center for markedsanalyser og økonomi i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, om Konkurrencerådets analyse af apotekersektoren.

- Analysechef i Apotekerforeningen Per Nielsen, der præsenterede foreningens kommentarer til Konkurrencerådets analyse og anbefalinger.

- Anders Munk-Nielsen, lektor på Økonomisk Institut ved Københavns Universitet, der fortalte om alfabetisk sortering af receptpligtig medicin.

- Kontorchef i Center for Tech i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen Michael Riis, der fortalte om styrelsens overvejelser omkring prisalgoritmer.

- Leon Musolff, ph.d. fra Princeton og postdoc fra Microsoft Research, om sin forskning i prisstigninger som følge af brugen af prisalgoritmer.

- Antonio Capobianco, souschef i OECD's konkurrenceenhed, om OECD's erfaringer med og syn på prisalgoritmer.

- Chefkonsulent i De Økonomiske Råd Nicolai Kaarsen, der fortalte om udviklingen i konkurrencen i Danmark.

- Federica Maiorano, Senior Competition Expert i OECD's konkurrenceenhed, om OECD's arbejde for konkurrencevenlig regulering.

- Vicedirektør i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen Jacob Schaumburg-Müller, der fortalte om de værktøjer, styrelsen har til rådighed for at sikre velfungerende konkurrence.

Du finder dem i din podcast-app eller på denne side: <https://www.kfst.dk/menu/presse/podcasts/konferencen-konkurrence-og-regulering-2022/>

Artikler og analyser

Fokus på sundhed

Konkurrencerådets anbefalinger til at styrke konkurrencen mellem apoteker

Nye beregninger af indtjeningen hos apotekere understøtter, at konkurrencen fortsat ikke er effektiv, selv om flere initiativer de seneste år har øget antallet af apoteker. Konkurrencerådet har på den baggrund præsenteret seks anbefalinger til at ændre reguleringen, således at konkurrencen styrkes til gavn for

borgerne – samtidig med at de vigtige samfundsmæssige hensyn bag reguleringen fortsat varetages.

Apotekerne har en høj egenkapitalforrentning, og apoteksejernes indtjening er også høj sammenlignet med andre ejere i den private sundhedssektor. Det understøtter, at konkurrencen på apotekmarkedet

ikke er velfungerende, hvilket blandt andet skal ses i lyset af unødigt konkurrencebegrænsende regulering.

Konkurrencerådet har længe haft fokus på apotekersektoren og udgav sidste år artiklerne ”Konkurrencen i apotekersektoren” og ”Anbefalinger til at styrke konkurrencen i apotekersektoren”.

Konkurrencerådets anbefalinger til at styrke konkurrencen i apotekersektoren

- » Anbefaling 1: Der indføres generisk ordination for receptpligtige lægemidler, så den praktiserende læge udelukkende skal vælge indholdsstof, lægemiddelform og varighed af behandling, medmindre der er lægefaglige grunde til at vælge et bestemt lægemiddel.
- » Anbefaling 2: Der indføres maksimale udsalgspriser på de lægemidler, der har vundet 14-dagesauktionerne, som apotekerne sælger til forbrugerne, i stedet for faste udsalgspriser. Det vil indebære, at nogle kunder får adgang til billigere medicin, mens ingen kommer til at betale mere end i dag.
- » Anbefaling 3: Kravet om en uddannelsesmæssig baggrund som farmaceut for at kunne få en bevilling til at drive apotek afskaffes, så andre end farmaceuter kan eje et apotek.
- » Anbefaling 4: Etableringsretten udvides for personer, der har en apotekerbevilling, så ejerne selv kan bestemme antallet af apoteker, placering m.v.
- » Anbefaling 5: Ved bestemmelse om at oprette, nedlægge og flytte apoteker afskaffes hensynet om, at omkringliggende apoteker bør få mulighed for at opnå et rimelig tilfredsstillende driftsøkonomisk resultat.
- » Anbefaling 6: Udligningsordningen afskaffes og erstattes med en model, hvor kun lukningstruede apoteker, der samtidig dækker et særligt forsyningsmæssigt behov, understøttes.

Fokus på den digitale økonomi

Virksomheders selvannoncering på onlinesøgemaskiner

Annoncering via onlinesøgemaskiner er i dag det største enkeltsegment på det danske reklamemarked.

Virksomheder vælger, under hvilke søgeord de vil have vist sine annoncer og betaler typisk, når en forbruger klikker på annonceresultatet. Syv ud af ti danske virksomheder, der annoncerer via Google, vælger at annoncere på søgninger efter sit eget firmanavn, såkaldt "selvannoncering".

I artiklen vises det blandt andet, at danske virksomheders udgifter til selvannoncering på Googles søgemaskine hovedsageligt fører til, at de gratis klik, som virksomheden ville have fået uden nogen annoncer, bliver konverteret til betalte annonceklik.

Betydningen af annoncer for forbrugernes adfærd på onlinesøgemaskiner

Generelle onlinesøgemaskiner viser ikke kun links til de mest relevante hjemmesider, men også til annoncer. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har undersøgt, hvordan antallet af annoncer og tydeligheden i deres markering påvirker forbrugerne.

Analysen peger på, at godt halvdelen af forbrugerne aktivt forsøger at undgå at klikke på annoncer. Samtidig medfører mindre tydelige annoncemarkeringer, at flere forbrugere klikker på annoncer.

Mindre tydelige markeringer medfører således tidstab for forbrugerne og højere annonceudgifter for virksomhederne. Dermed peger analysen på, at stigende antal af annoncer og utydelige annoncemarkeringer fører til omkostninger for forbrugerne.

Indlejrede moduler på generelle søgemaskiner

Generelle søgemaskiner – fx Google og Bing – viser ikke kun links til de mest relevante hjemmesider. Søgemaskinerne indlejrer også moduler i resultatvisningen, som

brugeren kan interagere med – fx et kort med butikker i brugerens lokalområde eller et shoppingmodul med produkter.

I en artikel sætter Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen fokus på betydningen af indlejrede moduler for forbrugere og konkurrencen – særligt i forhold til Google, der håndterer langt størstedelen af danskernes søgninger. Artiklen dokumenterer, at antallet af moduler på de største søgemaskiner har været stigende, samt at en væsentlig andel af forbrugerne benytter modulerne, når de er tilgængelige. Artiklen peger også på, at Googles stærke position kan skabe nogle u hensigtsmæssige incitamenter til at begrænse konkurrencen.

Artiklen er del af en sektorundersøgelse, der blev igangsat af Konkurrencerådet i 2020 med henblik på at give indblik i konkurrenceforholdene blandt generelle søgemaskiner i Danmark.

TECH og KFST – derfor!

Podcastepisoden ”TECH og KFST – derfor!” sætter fokus på digitaliseringens betydning for markederne. I afsnittet medvirker Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens direktør Jakob Hald, chef i styrelsens Center for Tech Ann Sofie Vrang og chef i styrelsens forbrugerpolitiske center Susanne Aamann.

Find episoden på kfst.dk og der, hvor du ellers finder podcasts.

Øvrige analyser og artikler udgivet i 2022

Frivillige kæders onlinepriser

I frivillige kæder samarbejder selvstændige virksomheder, som typisk er konkurrenter i detailledet. Nogle af medlemmerne kan godt være ejet af samme selskab, men det afgørende er, at kædesamarbejdet har medlemmer, som ikke alle har samme ejer. Forretningerne i en frivillig kæde skal derfor som det klare udgangspunkt selvstændigt og uafhængigt fastsætte væsentlige konkurrenceparametre, som for eksempel pris.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har undersøgt prissætningen online blandt de 70 frivillige detailkæder, der var repræsenteret i Danmark i 2019. Resultaterne er fremlagt i artiklen "Frivillige kæders onlinepriser."

41 af de frivillige kæder sælger varer på nettet. For 27 af disse kæder har det ikke været muligt at finde et produkt, der sælges hos flere af forretningerne i kæden, og som har forskellig onlinepris.

22 af kæderne havde kun én fælles webshop, så her var enhver form for priskonkurrence udelukket.

Blandt de frivillige kæder findes nogle af Danmarks helt store frivillige detailkæder, hvor flere har milliardomsætning og er den største aktør inden for deres branche.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen udgav i 2021 vejledningen "Konkurrencelovens rammer for samarbejdet i frivillige kæder", som giver et overblik over de vigtigste konkurrenceretlige regler og principper, som gælder for arbejdet i frivillige kæder.

Der er tegn på, at konkurrencen på produktmarkerne er svækket de senere år. Avancerne er vokset og markedsconcentrationen er steget siden 2000. Det fremgår af artiklen "Konkurrence øger velstanden og kan reducere formue- og indkomstforskelle."

Artiklen er ikke udgivet under Konkurrencerådets ansvar, men vedrører rådets arbejde.

Når konkurrencen er utilstrækkelig, kan det have væsentlige, negative effekter. Forbrugerne (og virksomheder der køber ind på det berørte marked) betaler for meget for deres produkter, og virksomhedsejerne har en overnormal indtjening. Det kan bidrage til øgede formue- og indkomstforskelle. Omvendt vil styrket konkurrence i den private sektor kunne reducere disse forskelle.

Artiklen beskriver tre analyser, der på forskellig vis kvantificerer effekten af styrket konkurrence på fordeling og velstand i Danmark.

De væsentligste konklusioner er:

- » Styrket konkurrence medfører en stigning i produktivitet, beskæftigelse og velstand – herunder en bedre levestandard for personer, der modtager overførselsindkomst.
- » Styrket konkurrence i den private sektor reducerer overnormale avancer og medfører højere realløn. På længere sigt kan det medføre en reduktion i indkomst- og formueforskellene i Danmark. Samlet set medfører reduktionen af den gennemsnitlige mark-up på 5 pct. point (hvilket i store træk svarer til stigningen siden 2000), at mere end 200 mia. kr. 'flyttes' fra de 20 pct. med størst nettoformue til de 80 pct. med lavest nettoformue.
- » De brancher, hvor konkurrencen er svag, bruger den overnormale indtjening til at øge avancen til ejerne, men nogle gange også til at give højere løn. Analysen finder, at det især er personer, som har ledelsesarbejde – og i forvejen høje lønninger – som får disse lønpræmier. Det forstærker de negative effekter på indkomstfordelingen, som svag konkurrence giver anledning til. Lønmodtagere med ledelsesarbejde i brancher med begrænset konkurrence får således 5 pct. mere i løn – alt andet lige – end hvis branchen var præget af en mere normal konkurrencesituation.

EU-Kommissionens nye vertikale gruppefritagelse

Den 1. juni 2022 trådte EU-Kommissionens nye gruppefritagelsesforordning for vertikale aftaler og de tilhørende retningslinjer for vertikale begrænsninger i kraft. I artiklen ”EU-Kommissionens nye vertikale gruppefritagelser” beskrives de væsentligste ændringer.

”Vertikale aftaler” er aftaler mellem virksomheder, som opererer i forskellige led i produktions- og distributionskæden. Det kan fx være en producent og en detailhandler, der indgår en aftale om, hvad detailhandleren må købe, sælge eller videresælge.

Vertikale aftaler kan have negative virkninger på markedet og indeholde begrænsninger, som er i strid med konkurrencereglernes forbud mod konkurrencebegrænsende aftaler. Det kan for eksempel være tilfældet med bindende videresalgspriser eller aftaler, hvor leverandøren fastlægger, hvem distributørerne må videresælge varerne til.

Nogle vertikale aftaler kan dog også have positive effekter på markedet. Derfor kan vertikale aftaler fritages fra konkurrencereglernes forbud imod konkurrencebegrænsende aftaler, hvis de i det konkrete tilfælde vurderes at opfylde de betingelser, som er defineret i gruppefritagelsesforordningen.

Nyt efterforskningsværktøj i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen

I artiklen ”Collusion Detection in Public Procurement Using Computational Methods” beskrives et nyt efterforskningsværktøj, som Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har udviklet og implementeret. Det digitale værktøj kaldes ”Bid Viewer” og kan identificere mulige ulovlige aftaler, som er indgået i forbindelse med bud på offentlige opgaver.

Styrelsens specialist i data science, Jens Roat Kultima, har stået i spidsen for at udvikle værktøjet, og er efterfølgende blandt andet inviteret til at præsentere det på de britiske konkurrencemyndigheders konference ”CMA Data, Technology and Analytics Conference 2022”.

Konkurrencemyndigheder i andre lande – både inden og uden for Europa – har vist stor interesse for Bid Viewer.

Værktøjet er tiltænkt som et supplement til traditionelle undersøgelsesmetoder og kan bruges til at markere udbud og virksomheder, som kræver yderligere undersøgelse.

Vejledninger udgivet i 2022

Vejledning om processer i konkurrencesager

En konkurrencesag strækker sig ofte over lang tid, men en god dialog mellem virksomheden og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen kan medvirke til, at sagen kan afsluttes på en hurtigere og mere smidig måde. Selvom der kan være uenighed om, hvordan en sag skal vurderes, lægger styrelsen stor vægt på at være lydhør og på, at virksomhederne har gode muligheder for at give deres synspunkter til kende – også uden for den lovbestemte høring. Derfor har styrelsen i sagsprocessen indbygget en række værktøjer, som understøtter dialogen.

Vejledningen beskriver hvilke trin, der typisk vil være i sager om overtrædelser af konkurrencelovens forbud mod misbrug af dominerende stilling samt forbuddet mod konkurrencebegrænsende aftaler. Sagsprocessen er beskrevet lige fra den indledende screening af en

sag til indhentning af oplysninger, analyse, høring af parterne, forelægning for Konkurrencerådet og indbringelse for domstolene med henblik på pålæggelse af civile bøder.

Vejledningen gennemgår også mulighederne for at afslutte en sag hurtigere ved at vedtage en udenretlig civil bøde eller afgive tilsagn samt mulighederne for at klage over Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens afgørelser.

Endelig informerer vejledningen om, hvordan man kan klage til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, hvis man oplever, at en eller flere virksomheder overtræder konkurrencereglerne.

Vejledning om kontrolundersøgelser

Kontrolundersøgelser er Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens uanmeldte besøg hos især virksomheder. På besøgene indsamler styrelsen oplysninger, som benyttes til efterforskning af sager om overtrædelser af konkurrencereglerne.

Vejledning om
kontrolundersøgelser

Virksomheder, som kontrolundersøges, kan i vejledningen blandt andet finde oplysning om den praktiske gennemførelse af en kontrolundersøgelse, om virksomhedens rettigheder og pligter samt om styrelsens datasikring af elektronisk materiale og efterfølgende

søgninger heri. Der findes også oplysninger om muligheden for kontrolundersøgelse i private hjem i vejledningen.

Podcast: Sådan foregår kontrolundersøgelser

Podcastepisoden "Kontrolundersøgelser – sådan gør vi" handler om, hvordan vi skaffer beviser, hvis vi har mistanke om, at konkurrenceloven er overtrådt.

Stefan Kobbarnagel (billedet), der er chef i Center for Konkurrencejura, Efterforskning og Proces, tager os med på et fiktivt kontrolbesøg. Du kan følge med fra de første forberedelser til sagens afgørelse i Konkurrencerådet. Undervejs deler Stefan ud af sine mange års erfaring med de uanmeldte besøg.

Find episoden på kfst.dk og der, hvor du ellers finder podcasts.

Vejledning om leniency-programmet i konkurrenceloven

Direktører, bestyrelsesmedlemmer og ledende medarbejdere, der deltager i et kartel, kan straffes med bøder og fængsel i op til 6 år. Virksomheder kan få bøder på op til 10 procent af deres årlige omsætning.

Virksomheder og personer, der har deltaget i et kartel, har mulighed for at søge om leniency og få nedsat eller helt slippe for deres straf. Det kræver, at de samarbejder med konkurrencemyndighederne og opfylder en række betingelser. Det er kun den første, som henvender sig til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen med oplysninger om kartellet, der kan fritages helt for straf. Virksomheder, som efterfølgende henvender sig og opfylder betingelserne kan opnå straflempelse.

Vejledningen gennemgår, hvordan man ansøger om leniency for at have deltaget i et kartel.

Vejledning om forretningers opkrævning af gebyrer

I januar 2018 blev der indført et generelt forbud mod at opkræve gebyrer for kunders brug af de mest almindelige betalingskort i forretninger. Reglerne følger af det andet europæiske betalingstjenestedirektiv (PSD2). Forbuddet gælder derfor i hele EU, Norge, Island og Lichtenstein.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen fører tilsyn med, at forretninger i Danmark overholder reglerne. Vejledning - som er en opdatering af den hidtidige vejledning på området fra 2017 - er primært rettet mod forretninger, der tager imod kortbetalinger, og redegør nærmere for de gældende regler.

Kapitel 3

Konkurrencerådets opgaver i tal

Det fremgår af konkurrenceloven § 14b, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen årligt skal udarbejde en beretning til erhvervsministeren om konkurrencemyndighedens aktiviteter i det forløbne år. Beretningen skal beskrive udpegning og afgang af medlemmer af Konkurrencerådet og styrelsens direktør og den skal beskrive omfanget af tildelte ressourcer og ændring her i sammenligning med tidligere år.

I 2022 har der ikke været udpegning eller afgang af medlemmer af Konkurrencerådet eller styrelsens direktør.

Overblik over sager behandlet af konkurrencerådet og konkurrence- og forbrugerstyrelsen

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen er sammen med Konkurrencerådet Danmarks uafhængige konkurrencemyndighed. Som konkurrencemyndighed behandlede styrelsen i 2022 cirka 140 sager om overtrædelse af konkurrenceloven og cirka 70 anmeldelser af fusioner. De fleste fusionsanmeldelser behandles og afgøres af styrelsen, mens et mindre antal mere komplekse

fusioner årligt forelægges Konkurrencerådet. I disse sager vil der typisk være tale om, at virksomhederne skal foretage ændringer i fusionen for at få den godkendt. Hvis det ikke er muligt at finde en løsning, som sikrer, at fusionen ikke hæmmer konkurrencen betydeligt, skal Konkurrencerådet forbyde fusionen. Typisk bliver en fusionsansøgning dog trukket tilbage uden afgørelse, hvis der er udsigt til, at den skal forbydes.

Ud af de cirka 140 sager om overtrædelse af konkurrenceloven blev cirka 20 sager efterforsket af styrelsens kartelenhed i 2022. Disse sager vedrører typisk grove overtrædelser af konkurrenceloven, hvor der kan blive tale om bødestraf til virksomheden og bøde eller fængselsstraf til personer. Styrelsen har mulighed for at tage på kontrolundersøgelser hos personer og virksomheder i sådanne sager for at indsamle beviser. Hvis ikke sagen lukkes, kan Konkurrencerådet under visse betingelser udstede bødeforlæg til virksomheden, eller sagen kan blive undersøgt yderligere, før den eventuelt fremlægges for Konkurrencerådet med henblik på afgørelse af, om der er sket en overtrædelse af konkurrenceloven.

I cirka 50 sager kunne det hurtigt konstateres, at der ikke var tale om en overtrædelse af konkurrenceloven, eller at sagen kunne løses med vejledning fra styrelsen. Styrelsen har et mål om, at disse sager afsluttes inden for 10 hverdage.

I de resterende cirka 90 sager var der behov for, at styrelsen nærmere undersøgte, om der var tale om overtrædelser af konkurrenceloven. I gennemsnit går der fem måneder, før det kan afgøres, om en sådan sag skal lukkes eller ej. I den periode indsamles information, og det vurderes, hvilken type overtrædelse af loven, der kan være tale om. Cirka tre ud af fire sager afsluttes efter screeningen. Styrelsen har mulighed for at lukke sager, hvis det vurderes, at den ressourcemæssige indsats ikke står mål med sagernes forventede effekt på konkurrencen på markedet. Det betyder også, at der er sager, som ikke prioriteres, fordi der ikke er ressourcer til det.

Der er 20-30 sager om året, som prioriteres med henblik på at forberede en afgørelse til Konkurrencerådet. Ved årsskiftet havde styrelsen 15 rådssager under behandling, heraf er to sager blevet afsluttet i starten af 2023. Konkurrencerådet kan i disse sager udstede påbud til virksomheder om at ændre adfærd, ligesom afgørelserne kan føre til bøder til de involverede virksomheder og personer. I grove kartelsager kan personer også få fængselsstraf.

Virksomhederne kan indbringe disse afgørelser for Konkurrenceankenævnet eller for domstolene. Det er styrelsen, som fører sager om virksomheder ved Konkurrenceankenævnet og domstolene. Sager om straf til personer anmeldes derimod til politiet.

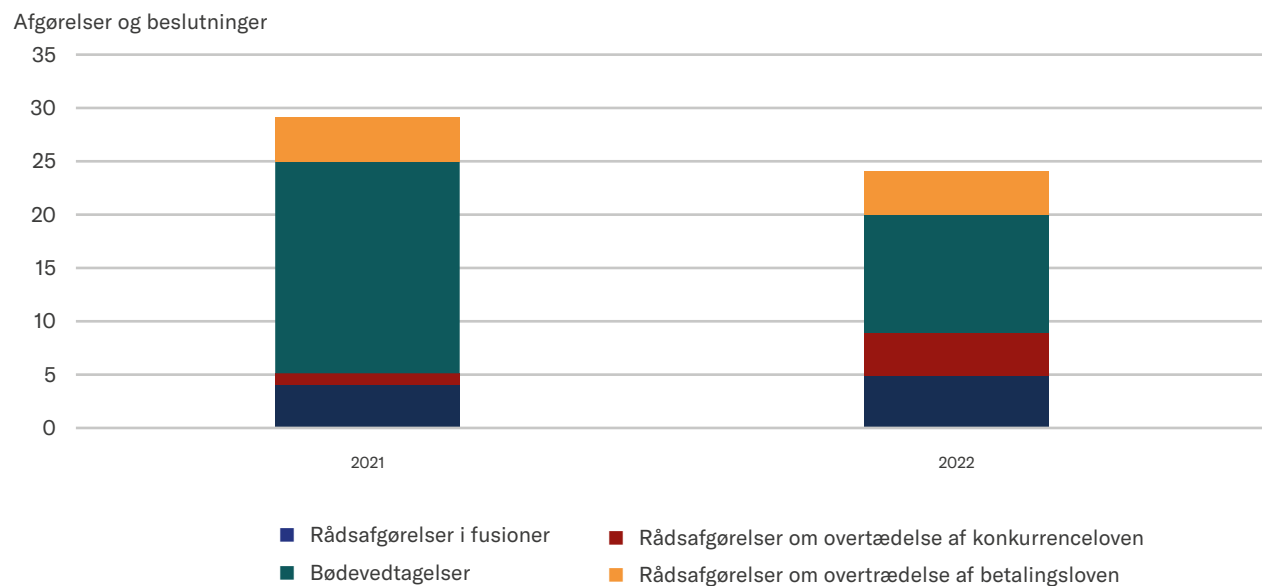
Siden 2021 har Konkurrencerådet truffet afgørelse i sager om overtrædelse af betalingsloven. Det er således Konkurrencerådet, der har det overordnede ansvar for Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens tilsyn efter betalingsloven. Reglerne i betalingsloven skal blandt andet sikre, at det ikke er urimeligt dyrt at betale, og at vilkårene på betalingsmarkedet er gennemsigtige for både forbrugere og virksomheder.

På betalingsområdet træffer Konkurrencerådet afgørelse om større og principielle sager, mens Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen træffer afgørelser i de mindre og ukomplicerede sager. I 2022 blev der behandlet ca. 110 sager, hvoraf der blev givet vejledning i knap 50 sager. I 9 sager er der givet et påbud, mens reglerne i betalingsloven er blevet indskærpet i én sag.

Afgørelser i konkurrence-, betalings- og fusions-sager

Konkurrencerådet traf i 2022 afgørelse i fire sager om overtrædelser af konkurrenceloven og i fire fusions-sager, jf. figur 1. Endvidere blev der vedtaget 11 bøder,

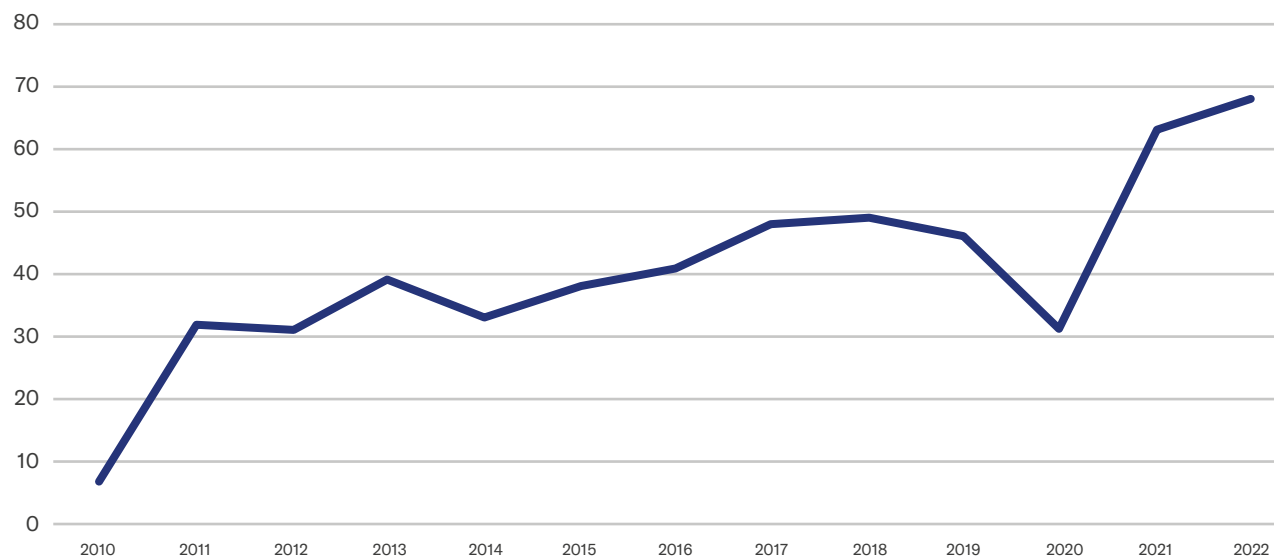
Figur 1. **Udvikling i antallet af afgørelser og beslutninger på konkurrence- og betalingsområdet, 2021-2022**

mens én fusionsanmeldelse blev trukket tilbage kort tid før afgørelse, uden at der i sagen var fundet grundlag for godkendelse. Desuden blev to fusioner godkendt efter at virksomheden havde afgivet tilsagn som fjernede de konkurrencemæssige betænkeligheder. I 2022 blev fire betalings-sager afgjort af Konkurrencerådet, hvoraf to sager efterfølgende blev meldt til politiet.

Figur 2. **Udvikling i antal fusioner afgjort af styrelsen, 2010-2022**

Fusioner afgjort af styrelsen

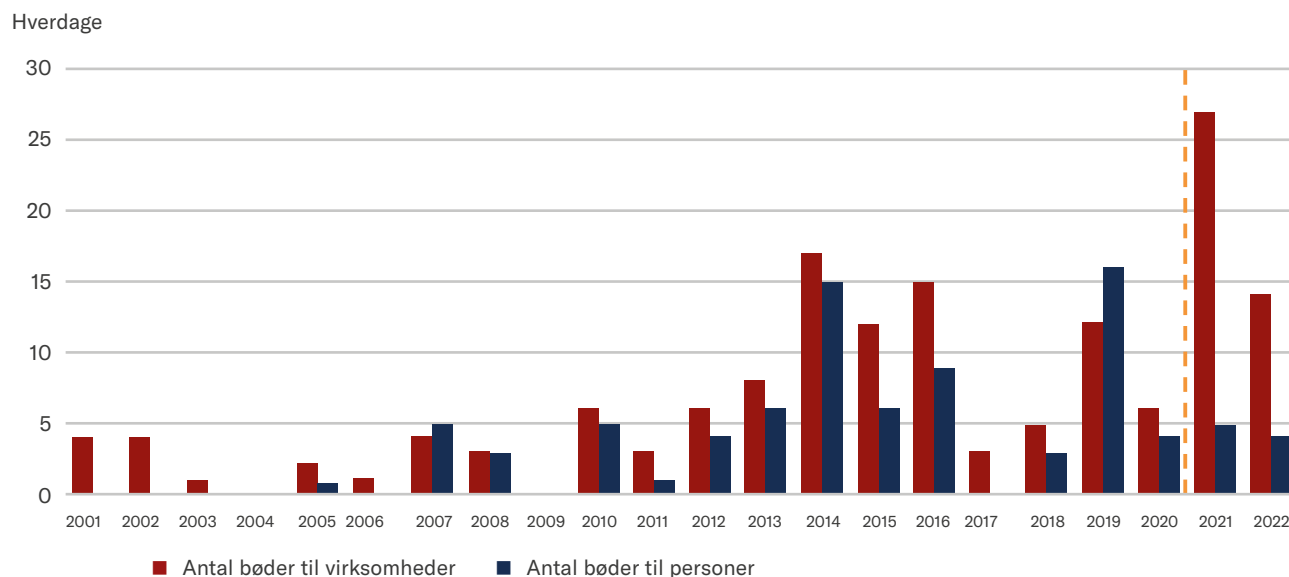
Note: Fusioner behandlet af styrelsen fremgår kun fra 2010 og frem. Endvidere er der forbehold for muligt databrud i 2017, da fusionsdata er indsamlet ex post.

Udover de fire afgørelser fra Konkurrencerådet traf styrelsen afgørelse om 68 fusionsanmeldelser i 2022, hvilket er det højeste antal siden fusionsreglerne trådte i kraft i 2010 og cirka dobbelt så mange som i 2020, jf. figur 2.

I sager om overtrædelser af konkurrencereglerne kan Konkurrencerådet indstille, at de involverede virksomheder skal betale en bøde. I nogle sager kan virksomhederne vælge at acceptere bøden (givet at visse øvrige betingelser er opfyldt), mens sagerne ellers kan ankes til Konkurrenceankenævnet eller domstolene.

I 2022 blev der givet 14 bøder for cirka 32,4 millioner kroner til virksomheder. Herudover fik fire personer bøde for grove overtrædelser af konkurrencereglerne for i alt godt 0,3 millioner kroner.

Figur 3. Antal bøder til personer og virksomheder for grove overtrædelser af konkurrencereglerne

Note: Den stiplede linje indikerer et databrud som følge af ECN+, hvor blandt andet kompetencen for bødevedtagelsen er hos Konkurrencerådet.

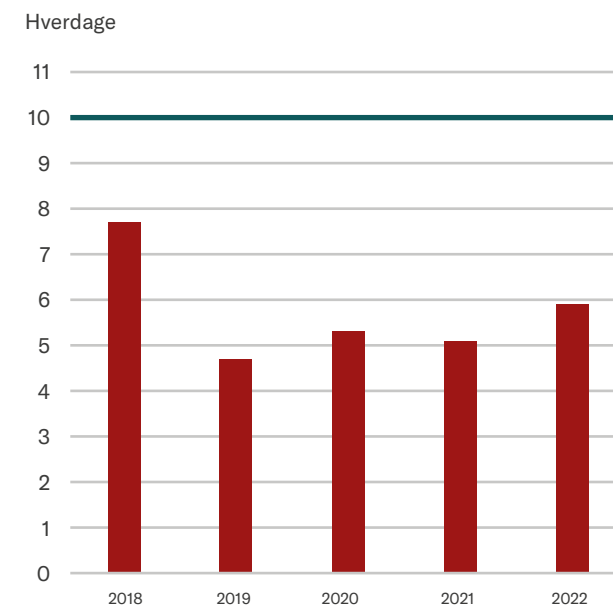
Sagsbehandlings- tid

Konkurrencerådet lægger stor vægt på høj kvalitet i sagsbehandlingen, herunder at sagsbehandlingen foregår effektivt og så hurtigt som muligt inden for de rammer, som styrelsen har.

Der er stor forskel på, hvor lang tid det tager at behandle en sag. Sagernes juridiske og økonomiske kompleksitet er forskellig. Der er forskel på behovet for indsamling af data og behovet for økonomiske og juridiske analyser. Der kan også være situationer, hvor virksomhederne ikke har interesse i at samarbejde med styrelsen.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har som mål, at der inden for 10 hverdage er taget stilling til, om en sag umiddelbart kan afvises, fx henvises til en anden myndighed eller håndteres ved vejledning. I gennemsnit behandlede styrelsen sagerne inden for seks hverdage i 2022, jf. figur 4.

Figur 4. Sagsbehandlingstid for sager som er egnede til afvisning

Note: Den grønne linje angiver Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens mål for den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for denne type sager.

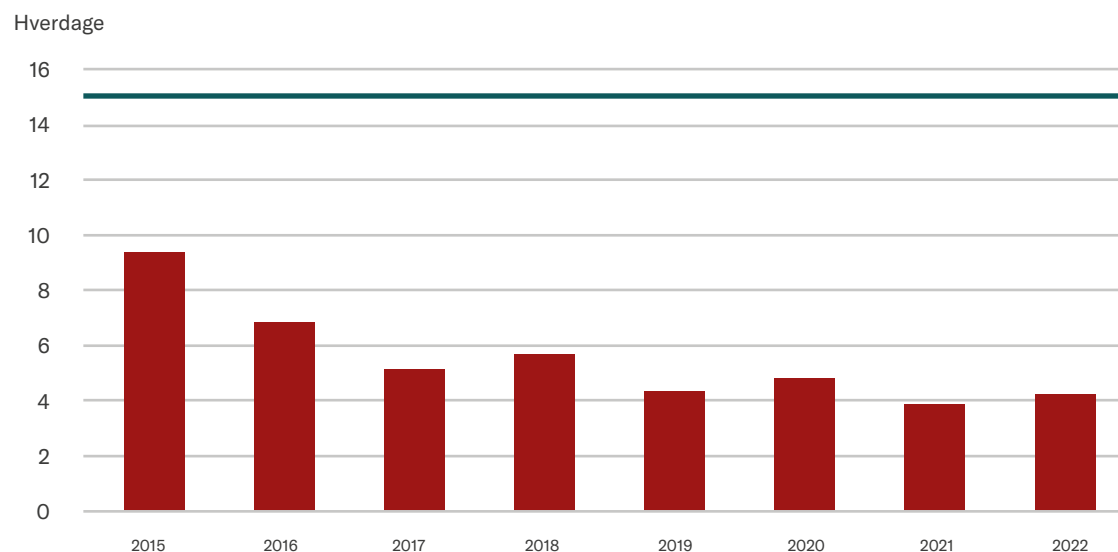
De sager, hvor Konkurrencerådet træffer afgørelse, er større og mere komplekse. Det tager i gennemsnit cirka 24 måneder, fra styrelsen begynder behandling af en sag, til Konkurrencerådet træffer afgørelse i den.

I forbindelse med ændringen af konkurrenceloven, som trådte i kraft 4. marts 2021, er der ændret væsentligt i styrelsens opgaver og processer. Tidligere varetog Statsadvokaten for Særlig International og Økonomisk Kriminalitet (SØIK, nu National enhed for Særlig Kriminalitet (NSK)) alle bødesager mod både virksomheder og fysiske personer. Efter ændringen i konkurrenceloven skal Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen selv behandle sager om bøder til virksomheder.

Tidligere kunne sager således i gennemsnit tage cirka 40 måneder at behandle i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og hos NSK. Med ændringen af konkurrenceloven forventes sagsbehandlingstiden i sager mod virksomheder at kunne nedbringes, når kun én myndighed skal behandle sagen. Sager om straf af fysiske personer for medvirkensansvar sker dog fortsat i strafferetsplejens former hos NSK og kan først gennemføres, når sagen mod en virksomhed er afgjort.

I forhold til fusionssager har styrelsen som mål, at fusioner, som er anmeldt efter de forenklede regler og kan behandles efter de forenklede regler, afsluttes inden 15 hverdage. Dette mål opfyldes, jf. figur 5.

Figur 5. **Sagsbehandlingstid for forenklede anmeldte og behandlede fusioner**

Note: Den grønne linje angiver Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens mål for den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for denne type sager.

De fire fusionssager, som er afgjort af Konkurrencerådet i 2022, har i gennemsnit taget 104 hverdage at behandle, efter styrelsen har modtaget de nødvendige oplysninger. I to sager blev stop the clock bestemmelsen anvendt, hvilket fik den samlede sagsbehandlingstid til at stige. For alle fusionssager, herunder dem, som skal forelægges Konkurrencerådet, er der lovbestemte frister, som er blevet overholdt.

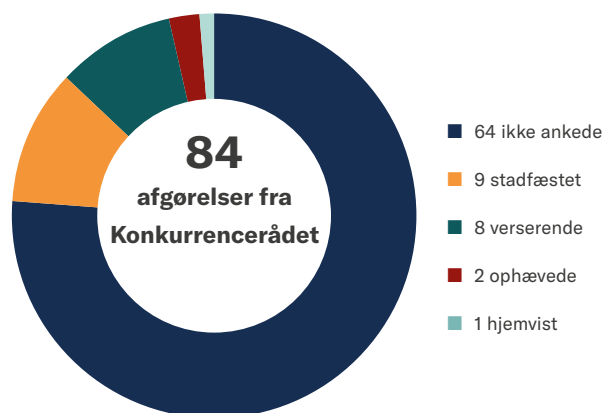
Ankestatistik

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har siden 2013 ført ankestatistik over de afgørelser, som Konkurrencerådet har truffet.

I perioden januar 2013 til april 2023 har Konkurrencerådet i alt truffet 84 afgørelser efter konkurrenceloven.

Heraf er de 20 anket til højere instanser. Ni af dem er stadfæstet, to ophævet, en er hjemvist, mens otte verserer endnu, jf. figur 6.

Figur 6. Ankestatistik for Konkurrencerådets afgørelser

Alle afgørelser truffet af Konkurrencerådet i perioden 2013 – 23. marts 2023. Dog indgår afgørelser truffet efter konkurrencelovens §2, stk. 5 ikke.

Konkurrencerådets afgørelser efter konkurrenceloven kan som udgangspunkt efterprøves ved højere instanser – det vil sige Konkurrenceankenævnet og/eller domstolene. I nogle tilfælde kan de ankes hele vejen til Højesteret.

Ressourcer anvendt på konkurrenceområdet

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen modtager ikke en særskilt bevilling til sine aktiviteter som konkurrencemyndighed. Det skal ses i lyset af, at styrelsen også varetager andre opgaver. Der er derfor foretaget en skønsmæssig opgørelse af, hvor mange ressourcer styrelsen anvender på sine opgaver som konkurrencemyndighed på baggrund af tidsregistrerede årsværk.

I de senere år har ressourceforbruget til styrelsens opgaver som konkurrencemyndighed ligget omkring 90 mio. kr., jf. tabel 1. Beløbet omfatter også udgifter til husleje med videre, såkaldt overhead. Hertil kommer

udgifter til ekstern advokatbistand til at føre retssager om overtrædelser af konkurrenceloven.

I 2022 steg ressourceforbruget til ca. 95 mio. kr. (svarende til en stigning på 7 årsværk i forhold til 2021). Det afspejler primært en kraftig stigning i ressourcerne til fusionskontrol, bl.a. i lyset af, at antallet af fusionsanmeldelser (og ressourceforbruget til komplicerede fusioner) var usædvanligt højt i 2022. De ressourcer, der er til rådighed inden for konkurrenceområdet afhænger bl.a. af, hvilke opgaver styrelsen ellers skal løse på de bevillingsfinansierede områder. Det kan fx være ministerbetjening, ministerbestilte analyser samt forberedelse af love og bekendtgørelser mv. Disse opgaver har fyldt lidt mindre i 2022 end i de foregående år. Det stigende ressourcebehov til især fusionskontrol kunne derved prioriteres inden for den økonomiske ramme.

Tabel 1. Ressourcer 2019 til 2022 i mio. kr.

Mio. kr. i 2022 pris- og lønniveau	2019	2020	2021	2022
Omkostninger vedr. Konkurrencerådet inkl. advokatbistand	91,9	89,2	87,4	95,4
Advokatbistandsomkostninger	3,5	4,3	2,5	3,5

Note 1: I 2022 finansieres Koncern HR af fællesomkostninger, hvor det tidligere blev afholdt med en særskilt bevilling. For at gøre fællesomkostninger i 2022 sammenlignelig med forrige år er der tillagt tilsvarende omkostninger til Konkurrencerådets betaling af Koncern HR på samlet 1,6 mio. kr. årligt i omkostningsestimaterne for 2019-2021.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
juni 2023

Online ISBN: 978-87-7029-802-5